

Hảo và Hoa Lan Việt Nam

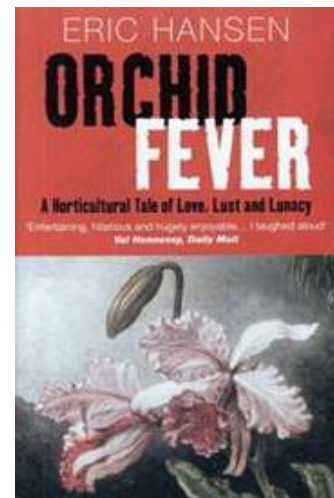
Bài "[Trúc Lan](#)" của Bác Bùi Xuân Đáng đăng trong *hoalanvietnam.org* vào ngày 1, tháng 6, năm 2006, đã hấp dẫn tôi vào xem website của Hội Hoa Lan Việt Nam tại Hoa Kỳ.

Khi đó chúng tôi mới dọn nhà từ Florida lên Seattle được 1 năm, sau khi đã theo dõi thời tiết ở đây, nhận xét là khí hậu này mát như khí hậu của Đà Lạt và Chapa, nên tôi bắt đầu tìm mua những loại lan thích mát, để gây dựng lại vườn lan mà khi rời nhà đã phải bán hết hơn một nửa. Lên trên này số lan còn lại, một mớ chết vì không hợp khí hậu, một mớ chết vì tôi bận rộn, chệnh mảng không săn sóc kịp. Đang mê cây lan Hoàng Thảo Trúc Đen vì thấy cây tôi đang có, mặc dù đã lớn và già từ lúc còn ở dưới Florida, gặp khí hậu mát của vùng cao nguyên lại sinh sôi nảy nở, phát triển gấp đôi, nên tôi muốn trồng thêm, vào internet google *Dendrobium hancockii* thì gặp được bài viết bằng tiếng Việt: "Trúc Lan". Đọc xong bài này và rất thích nên tôi tìm đọc thêm nhiều bài nữa thì thấy trang *hoalanvietnam.org* hay quá, xúc tích, có nhiều tài liệu bổ ích cho những người mê lan, muốn học hỏi tìm hiểu về lan. Tôi đam mê đọc trang này, theo dõi *hoalanvietnam.org* hàng ngày.

Đến tháng 12 năm 2007 có bài viết của Bác Đáng về lan "[Trúc Mạnh](#)". Tôi đã trồng loại này ở dưới Florida và đã để chết nên không ngạc nhiên khi thấy ai cũng phàn nàn vì sự khó trồng của loại lan này. Đọc những forum của dân chơi lan người Mỹ cũng gặp những lời kêu ca này, chỉ thấy anh Chu Xuân Cảnh ở Hà Nội là trồng thành công. Vì vậy tôi tò mò tìm mua được 2 bụi của Andy's Orchids và 2 bụi của Sorella's Orchids, và lần này tôi trồng được loại này, nhờ chăm sóc tưới nước đầy đủ và khí hậu thích hợp.

Ngày 12, tháng 2, năm 2009, ngay sau buổi tối tôi vào trang *hoalanvietnam.org* đọc bài "[Eric Hansen và Orchid Fever](#)" đăng ngày 11, tháng 2, năm 2009, của bác Đáng nói về cuốn sách kể trên. Đọc xong tôi thích lắm vì tôi đã có quyển sách *Orchid Fever* trên một năm, đọc đi đọc lại nhiều lần mà chưa được gặp ai vừa mê lan và vừa đọc sách này để bàn luận phê bình. Tôi có tật là nghe nhạc, đọc sách, chơi lan mà nếu có người cùng nghe một bản nhạc, cùng đọc một quyển sách, cùng trồng một loại lan để nói chuyện thì hình như những thú vị này tăng thêm gấp bội.

Tôi thường nói những chuyện này với chị Thảo, cô Kim và con gái của tôi. Có một mùa Hè, tôi và con gái tôi có cơn sốt về đọc sách của bà Alice Munro, bà này là một tác giả người Gia Nã Đại, chuyên môn viết truyện ngắn. Mấy tháng trường hai mẹ con tôi cứ người này chờ người kia đọc xong một truyện của bà này rồi bàn về tác giả, cốt truyện và nhân vật. Vì thế đọc bài Bác Đăng viết về *Orchid Fever* là tôi vội vàng gửi thư cho Bác ngay, mục đích là để nói chuyện về *Eric Hansen và Orchid Fever*, cùng cái sự ầm ứ của tôi là ông Hansen không gặp được ông Khun La (xin vào hoalanvietnam.org đọc "[Tâm Tình Tây Bắc Tháng 3 Năm 2011](#)").

Thưa Bác Đăng,

Đúng vậy, cuốn sách này rất hay, cháu vẫn lấy ra đọc đi đọc lại những lúc rảnh rỗi. Nhưng cháu vẫn tiếc là tác giả mất dịp được gặp ông Khun La ở Chiang Mai, mặc dù đã có hẹn nhưng ông này lại bận đi đánh nhau nên cái hẹn này không thành.

Cháu cứ tưởng tượng nếu tác giả gặp ông Khun La thì chúng ta sẽ được đọc bao nhiêu sự thích thú về lan rừng ở Thái, Miến Điện và dĩ nhiên phải có Việt Nam của chúng ta, vì ông này có nhiều bộ hạ, lại ở trong rừng nữa thì bao nhiêu hoa đẹp quý ở trong rừng mà không vào tay ông ta, phải không Bác? Tiếc quá bây giờ ông này chết rồi nên tác giả Orchid fever không khi nào có dịp nữa.

Nhưng cháu thành thực mong mỗi một ngày nào ông này được gặp Bác, đó sẽ là một điều thích thú cho ông ta và những người đọc sách của ông.

Thư quá dài, cháu xin chúc Bác sức khỏe được dồi dào và vạn sự như ý."

Trên đây là bức điện thư đầu tiên tôi gửi cho Bác Đăng và hoalanvietnam.org vào ngày 12, tháng 2, năm 2009, ngay sau buổi tối tôi vào hoalanvietnam.org đọc bài "[Eric Hansen và Orchid Fever](#)".

Xin nói thêm là tôi tìm được sách này trong một dịp tình cờ. Vào một tối thứ Bảy, ăn cơm chiều sớm, nên khoảng hơn 9 giờ tối thấy hơi đói bụng và muốn ra ngoài chơi, con rể và con gái tôi rủ cả nhà đi ăn vặt. Chúng tôi trừ nhà tôi (không thích những mục đi chơi lang bang vớ vẩn không mục đích) leo lên xe đi đến xóm Capitol Hill. Xóm này có một tiệm chỉ chuyên môn bán bánh ngọt, cà rem, nói chung là đủ thứ đồ ngọt dùng ăn chơi hoặc ăn tráng miệng sau bữa cơm chính. Tôi vốn hảo ngọt nên gọi món Crème Brulée, món này giống như kem Flan nhưng để trong cái đĩa cạn, trên mặt có một lớp đường dày được nướng cháy nên rất thơm, ăn mát miệng lắm.

Ăn xong, vẫn còn muốn đi chơi, mẹ con chúng tôi rủ nhau vào một tiệm sách ở gần đây tên là Half Price Bookstore, bán vừa sách mới vừa sách cũ. Tôi vào góc cuối cùng của tiệm, đọc mỗi cuốn sách vài trang, chưa muốn mua cuốn nào thì chợt thấy cuốn sách *Orchid Fever* của Eric Hansen, sách bày ở kệ sách cũ nhưng trông mới tinh khôi như chưa từng được ai cầm tới, mở ra thì lại thấy có chữ ký của tác giả tặng một người nào đó tên James. Không ngừng tôi mua sách này ngay, về nhà tắm, thay quần áo ngủ xong là vào giường đắp chăn đọc một mạch đến sáng cho hết cuốn sách này, không ngừng được vì trong sách chứa nhiều truyện ngắn về lan, phần nhiều là kể lại những cuộc gặp gỡ với những nhân vật độc đáo từ nước Mỹ cho đến khắp nơi trên thế giới về trồng lan, mê lan, gặp rắc rối về lan, bị bệnh mê lan hành hạ.

Truyện nào cũng hấp dẫn, bất ngờ và ngoài sức tưởng tượng. Mấy ngày sau đó hề có thì giờ tôi lại lấy sách ra nghiền ngẫm.

Bác Đáng sau khi nhận được điện thư của tôi nói chuyện về sách này Bác có hỏi tôi dịch thử một truyện trong đó. Tôi thích nhất truyện “The Forbidden Flowers of Gunnar Seidenfaden” nên dịch vài trang gửi cho Bác. Bác khen và bảo cứ tiếp tục cho hết. Tôi dịch xong “[Những Đóa Hoa Cấm của Gunnar Seidenfaden](#)” rồi gửi đi. Bài này được đăng vào ngày 5, tháng 5, năm 2009. Tháng 9 tôi có dịch thêm truyện “[Trần Ngập Hương Lan](#)” lấy từ truyện “The Scent of an Orchid”.

Sau khi bài “[Những Đóa Hoa Cấm của Gunnar Seidenfaden](#)”, Bác Đáng khuyến khích tôi viết về “Kinh Nghiệm Trồng Lan”, tôi mở đầu với bài “[Trồng Lan Trúc Mạnh](#)” đăng vào ngày 15, tháng 5, năm 2009.

Sau đó là một loạt bài nữa như:

“[Luân Lan Eupholia, Người Đi Một Nửa Hồn Tôi Mất](#)”,

“[Hoàng Thảo Trúc Đen và Hoàng Thảo Hải Nam](#)”,

“[Trồng Lan Dendrobium unicum - Đơn Cam](#)”,

“[Lan Vũ Nữ Oncidium sphacelatum](#)”,

“Bác Bùi Xuân Đáng” (viết chung với anh Đỗ Khắc Tài ở Đức),

“Anh Nguyễn Xương, Webmaster của HLVN”,

“Trồng Lan Hoàng Thảo Nghệ Tâm Dendrobium loddigesii”,

“[Hoàng Thảo Thạch Hộc - Dendrobium nobile](#)”,

và mỗi tháng là một bài “[Tâm Tinh Tây Bắc Seattle](#)”, bắt đầu từ tháng 1 năm 2010 cho đến bây giờ.

Gần đây vì lan Trúc Mạnh của tôi năm nay tốt lạ thường có lẽ vì được giống tốt và vì lan này vẫn là loại lan khó tìm ở Hoa Kỳ, nên tôi có gửi biếu Bác Đáng một số keikis để Bác tùy nghi tặng

cho các anh chị em hội viên hoặc bán lấy tiền gây quỹ cho Hội. Nhận được điện thư của Bác và đọc trong bản tin sinh hoạt hàng tháng của Hội, tôi được biết sau khi đã tặng cho các anh chị em hết lòng với Hội, còn bán được cho Quỹ của Hội được trên \$100. Tôi mừng lắm, lại ra green house săn sóc, o bế, gỡ những cánh hoa tàn dính vào cây để năm tới có thêm keiki gửi xuống California biếu Hội. Thế nào cũng còn nhiều hội viên chậm chân chưa có được, hy vọng mọi người sẽ trồng có kết quả như tôi đã có được.

Từ bức điện thư gửi cho Bác Đáng để bàn luận về cuốn sách *Orchid Fever*, tôi không ngờ những giòng thư này đã đưa đẩy tôi đêm đêm ngồi trước máy điện toán bày tỏ tâm tình với những người tri âm tri kỷ chưa bao giờ gặp. Thấm thoát mà đã được hơn 3 năm từ Xuân hồng tươi thắm, Hạ đỏ nồng nàn, Thu vàng sâu mộng qua Đông xám lạnh lùng, đem đến những chân tình càng ngày càng thêm gắn bó giữa tôi với những đọc giả của [hoalanvietnam.org](#) ở khắp mọi nơi nói chung và Hội Hoa Lan Việt Nam nói riêng, phải chăng đây cũng là một Mối Kỳ Duyên?

12/2012

Phạm Hảo-Seattle